

RUMUNSKO, EIBENTHAL

Krajanský folklórní festival

Rohál'ová Kateřina

V sobotu 12. 8. 2017 se na Šumici (Rumunsko) uskutečnil Krajanský folklórní festival. Zúčastnil se ho také český velvyslanec Vladimír Války a předseda DSSČR Adrian Merka. Festival byl zahájen společným průvodem vesnicí a poté vystoupily taneční a pěvecké soubory z jednotlivých vesnic Banátu. Součástí akce byl také bál, který trval až do rána a každý kdo chtěl, si zatančil na české či rumunské písně. Děkujeme organizátorům a všem, kteří tento krásný den připravili.

Brazílie, Rio Grande do Sul, Nova Petrópolis

Historie českých Němců

Markéta Pilátová

V letošním roce se komunita českých Němců z krajanského spolku Associação dos Descendentes de Imigrantes da Boêmia se ve spolupráci s ministerstvem zahraničních věcí v rámci podpory krajanských komunit pustila do unikátního sběru historického materiálu. Chtějí zmapovat historii českých Němců, kteří přišli do Brazílie ze Sudet a osidlovali jižní oblasti ve studeném pralese a vytvořit tak knihu plnou genealogicky přesných údajů o jednotlivých rodinách, jejich příběhů a fotografií.

Každou neděli některý ze členů asociace objíždí rodiny tzv. „bohemios“ a s velkou trpělivostí a důsledností shromažďuje fotografie a přesné vzpomínky. Někdy jezdím s nimi, protože „bohemios“ učím česky a protože mě fotky mladých mužů bambitkami a mohutnými kníry, žen se strhanými tvářemi a umolousaných dětí zajímají a ze všeho nejvíce dojmají. V neděli 20. 8. 2017 jsem takto s tajemníkem asociace panem Antoniem Thielem objela asi 7 rodin bohémiů. Jejich příběhy jsou neobyčejně důležité zejména pro lidi v České republice. Dokládají totiž, že česko-německé vztahy kdysi existovaly i v úplně odlišné rovině, bez antagonismů a nacionalistických třenic. Například Adolf Krauspenhar, prapradědeček pana Krauspenhara, který nám ukazuje fotografie a rožní u toho nedělní maso. Jeho prapradědeček, Adolf Krauspenhar, muž s navoskovanými kníry ve slušivém střeleckém obleku se vypravil na cestu kolem roku 1880. Odjížděl z vesnice Chřibská (tehdejší Kreibitz) na rozhraní Lužických hor a českého Švýcarska a urazil přes deset tisíc kilometrů na vratké plachetnici z Hamburku do Rio de Janeira. Dalších tisíc kilometrů menším parníkem z Ria do Porto Alegre a sto kilometrů na koni do hor. Tam si ze všeho nejdřív musel na stromě postavit hnízdo.

V Evropě právě vyjížděly z depa první luxusní Orient Expressy tažené elegantní lokomotivou, Paříž zažívala vzrušení z prvních módních salonů a v rodném Česku

nové stroje válcovaly staré pracovní příležitosti dělníků. Adolf Krauspenhar ale potřeboval ochránit sebe a svoje děti před zuřivými pralesními divočáky, kterých se báli i místní indiáni, jedovatými hady a jaguáry. A když odcházel na několik dní do nejbližší osady, aby vyměnil první sklizeň za kozu, jeho žena zůstávala s dětmi i tři dny v pralese sama. Jakmile se setmělo, rozdělávala vysokou vatru, aby zaplašila šelmy, po vysutém žebříku vylezla do improvizovaného obydlí na stromě a usínala s mačetou u hlavy. Když pak ale o dvacet let později umírala, měla kolem sebe rozvětvenou rodinu, ležela v posteli, v dřevěném domku na vzorně obdělávaných pozemcích v malebném kraji silně připomínajícím Sudety na jihu Brazílie. Pod štíhlými palmami se v mírném větru vlní bleděmodré okvětní plátky divokých hortenzií. Levandulové keře plní večer mýdlovou vůní a na domech a restauracích se bělají nápisy Unser Haus nebo Milena Haus. Autobus firmy Wendling vyrazil před hodinou z města Novo Hamburgo a teď se prodírá horami porostlými džunglí. V korunách mohutných araukárií se hádají opice a hnízdí papoušci. Na sedadlech autobusu štěbetají postarší dámy v ručně pletených svetrech německy, a když autobus stáhne příliš prudce zatáčku, uleví si: „Mein Gott!“. Občas nastoupí nějaký gaucho v kovbojských botách a pozdraví se s nimi portugalsky. Chvilí si portugalsky povídají o počasí a pak se dámy zase vrátí ke své němčině. Když pak některá z nich umře, na náhrobním kameni bude stát „von Böhmen“ tedy zpráva pro budoucí generace, že její kořeny jsou v Česku. Tohle totiž „boemios“ úzkostlivě dodržují. Cítí se s místem, odkud sem přišli, dodnes pevně propojení. Učí se proto česky, i když naši hymnu jejich otcové a dědové zpívali německy. Odcházeli z tehdejšího Rakouska Uherska, protože nechtěli, aby jejich synové zase narukovali do nějaké nesmyslné války, nebo kvůli bídě a nedostatku půdy. A nikdy nepoznali česko-německé antagonismy dvacátého století. Mají za to, že mluvit německy a cítit se Čechy, jejichž druhý jazyk je portugalština, je úplně normální. Jde o odkaz těch lidí na fotografiích, které Antonio nábožně vkládá do skeneru s vysokým rozlišením. Touží po tom si jednou v Chřibské koupit dům, mít český pas a občanství a zároveň říkat Kreibitz. Možná je to naivní, ale každopádně je to povzbuzující, protože tenhle idylický stav česko-německých vztahů kdysi existoval. Možná jen v hlavách „bohemios,“ ale třeba není důvod, proč by zase jednou existovat neměl. Nová, velmi záslužná aktivita krajanského spolku Associação dos Descendentes de Imigrantes da Boêmia k tomu jistě přispěje.